

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP

Egész évre 20 kor. Fél évre 10 kor. Negyed évre 5 kor.

Egy szám ára 8 fillér. Kapható az összes hírlapelárusítónál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BRASSÓ, KAPU-UTCZA 60. SZÁM.

Pünkösöd.

Brassó, máj. 30.

Diszben pompázó szép tavasz kellő közepén esik a legszebb, a legpoetikusabb ünnep: piros pünkösöd.

Igaz áhitat hatja át szívünket, kivetkőzünk a szürke köznapiságból, lelünk körül lehámlak salak, szenny, sár, a mi jártunk-keltünkben hozzátapadt, aztán fölemelkedik a magasba, hol megfürdik a tiszta, enyhe kék égből, napsugarakban.

A természettel fölvidultak az emberek is. A remény sugara aranyozza be ezt a szép, ezt a kedves ünnepet. Soha nagyobb szükségünk pedig nem volt a reményre, a mikor igaz sajnálattal látjuk, hogy sehogyse akarja vagy tudja megérteni a magyar — a magyart és hazánkfiat között csak nem akar létezni egyetértés, összhangzás. Fokozott mértékben megsínyli ezt a társadalom, melynek minden egyes osztálya megszenvedti az összetartás hiányát.

Ám ne elmélkedjünk e nagy napon bajainkról, ne essék zokszó azért, hogy az életnek csak ürömet szüresölhetjük. Rázzuk le magunkról a hivatal,

a munka porát és siessünk ki a szabadba vagy Isten házába, hogy fölvidítsuk, fölélesszük elcsigázott, megviselt testünket. Keressünk malasztot fájdalomkra a feledésben és örüljünk a szép ünnepnek! Vessük hitünket abba a férfias munkásságunkba, mely annyi vész és balszerencse közt mégis mindig jóra vezetett.

Félre a kishitűséggel, mely gyávaság és lealacsonyít! Piros pünkösöd hajnalán gyönyörködjünk a rózsák pompájában, melyek az életnek, a nyüzsgő pezsdülő életnek magasztos dicsőimuszait zengik. Amíg élünk, érhet ugyan baj és szerencsétlenség, de az édes remény élvezetétől nincs, a ki megfoszthat. A reménytől nyerjük az ösztönzést a munkára, mely hazánk felvirágoztatásához vezet.

És ha a siker késik is, ha nem is mutatkozik gyenge emberi elménknél menedék a veszély elől, ne féljünk, hogy alámerülünk. Nem merülhetünk alá, mert folyton együtt haladunk a korral. Mindig és mindig szakadatlanul előre haladunk, úgy hogy szemszédjainkkal majdnem minden téren mérkőzhettünk.

A nagy küzdelemben nem nélkülözhetjük az öntudatos bizalmat, melyet a jövőbe vetünk; ebben a küzdelemben legjobb fegyver az erős, edzett lélek, mely hatalmat ad az akadályok leküzdésére és megacélozza akaratereinket. Mert a magyar nemzet mindenkor híven megőrizte törhetlen akaratát, mely a további küzdelemre buzdítja.

Él még a magyar és piros pünkösöd hajnalán örvendő látjuk, hogy vészről meg nem rettenve áll a nagy csatában, melyet szabadságáért, jóllétéért, civilizációjáért és boldogulásáért küzd.

Küzdünk az élet fenntartásáért, bajt, unszol bennünket a kötelességérzet, — nem bírjuk a reánk nehezedő, súlyos terheket, görnyedezünk alattuk, vonszoljuk csak az élet igáját, — mégis híven, lankadatlanul és fáradhatatlanul végezzük nagy munkánkat.

A himes mezőkön pompáznak a virágok, az erdő bugásából kihallatszik a csalogány vig dala. A természet ünnepi köntöst öltött. Az emberek közül ki ájtatosságát végzi, ki meg övéi körében élvezzi a szép ünnepet. Mindannyiunknak boldog ünnepeket kívánunk és

A „Brassói Lapok“ tárczája.

Motoros kocsik.

— A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája. —

(Folyt. és vége.)

A motoros-kocsi, akár a benzingáz apró robbanásaival, akár tulhevitett gőzzel hajtják, nagyjában és egészében hasonlatos a vasutasok személykocsijaihoz, mert benne a hajtószerkezet olyan kis helyet foglal el, hogy alig venni észre. Füstöt nem csap, környékére nem tűzveszélyes, olyan mozgékony, mint a városi villamos vasutak, a közönségnek minden igényét és kényelmét képes a biztonság teljes mértékével együtt kielégíteni, és — a mi a fő — beszerzési ára aránylag, üzeme pedig absolute olcsó. Egy 50—60 utast befogadni és még ugyancsak annyi utassal teli pótkocsit vontatni képes motoros-kocsi 28—30 ezer koronába kerül, tüzelőanyag fogyasztása alig számbajövő, a vonat kiszolgálására pedig felannyi

személyzet kell, mint ugyanannyi utast elszállító lokomotivos vonaton.

Hogy számadattal is igazoljam, a mit mondok: az alföldi első gazdasági (keskenyvágányú) vasut motoros-kocsija kilométerenkint 1—1.5 kilogramm faszenet vagy kokszot fogyaszt és a vonat két ember szolgálja ki. Haszna azonfelül a motoros-kocsinak, hogy a vasut építményét sokkal inkább kiméli, mint a nehéz lokomotív.

Azután meg nem is kényes szerszám, csak kissé bánni kell vele tudni; a karbantartása is csekélység, alig kerül pénzbe.

Ha azt kérdik, hogy lehet mindez? Hát úgy, hogy a motor szerkezete tökéletesebb, mint a lokomotívé. A gázok robbanásában avagy a gőzben rejlő energia lehető jól van értékesítve. Hiába, a lokomotív, noha a nagy terhek szállítására még versenytárs nélkül áll, kezd avulttá lenni és Amerikában máris gyökeresen kezdik építésüket reformálni. A könnyű és gyors közlekedés szempontjá-

ból pedig az automobil tulszárnyalta. Összehasonlításképpen érdekesnek tartom fölemlíteni, hogy vannak 80—100 lóerős automobílok, melyekben egy-egy lóerőt 4—5 kilogramm mótorsúly képvisel, míg a lokomotívokból ugyanarra 50—80 kilogramm esik.

A dolog nyitja az, hogy a robbanás nagyobb energiát képvisel, mint az egyszerű elégs, épp úgy, mint a tulhevitett, magas nyomású gőz is az előállításra fordított hőséget aránylag sokkal hálásabban honorálja, mint az alacsonyabb nyomású. Itt szükségesnek tartom az esetleges aggodalmakkal szemben megjegyezni, hogy sem a benzingázok robbanásában, sem a tulhevitett gőz nagy nyomásában egyáltalán semmi veszedelem nem rejlik, mert az akezióhoz szükséges mennyiségek, melyek a fogyasztás egymásutánja szerint aránylagosan fejlesztetnek, oly csekélyek, hogy abszolút értékük egyenkint majdnem semmi.

A fejlődés sejtethető irányának jelzésére érdeklél bir elmondani, hogy Ser

„Littke pezsgő a legjobb!”

Zoltán Gáspár

fűszer- és csemege
kereskedésében.

mindenütt kapható, főraktár:

Brassó, Kolostor-u

kivánjuk, hogy sorsuk jobbra forduljon, Hiszen az egyezsek sorsából alakul ki a haza sorsa, miként a haza szerencséből minden magyar kiveszi a maga részét.

Éljen tehát a haza és viruljon, miként virul a rózsza pünkösdi szent napján! A magyarok Istene segítse a népet, melynek fiai vagyunk.

Bemutató próba.

Brassó, máj. 30.

Egy igen fontos és nevezetes napja volt ma Brassóvárosának és az egész vármegyének. Ma tartotta meg a brassó-hosszúfalusi közúti vasut a két új motoros kocsinak bemutató próbáját számos szakférfi és érdeklődő jelenlétében. Fontos és nevezetes napnak nevezzük ezt azért, mert a két motoros kocsi forgalomba helyezése előre ki sem számítható hatással lesz városunk és vármegyénk forgalmának fejlődésére.

Délelőtt 9 óra után már ott állott a főtéren a két új motoros kocsi egy egész sokasága által a kíváncsi bámulóknak körülvéve. Ugyanott megjelentek a meghívott vendégek közül: gróf Lázár István főispán, dr. Jekel Frigyes alispán, Pánczél István várm. főjegyző, Hiemesch Ferenc polgármester, Schnell Alfred városi tanácsos, Szentiványi Miklós háromszékmegyei alispán, a m. kir. keresk. minisztérium részéről Papp János m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelő, Göth Ede m. kir. áll. vas. főfelügyelő Budapestről, Horváth Lajos máv. felügyelő Kolozsvárról, Szmarzenska Ernő máv. felügyelő Nagyváradról, Simay Tivadar a győrsopron-ebenfurti vasut üzletvezetője Sopronból, Petz Antal máv. felügyelő Budapestről, Sármezey Endre az alföldi gazdasági vasut igazgatója, a kinek az eszméje szerint a De Dijon-Bouton-féle gőzmotor szerkezetével ellátott első kocsi épült és

alkalmaztatott Magyarországon s a kit említfogva méltán nevezhetni a magyarországi gőzmotorosok atyjának, Binder Gusztáv gépész főmérnök Deésről, Szalender Károly főmérnök, Szikla Károly felügyelő, Pollák Lajos máv. felügyelő Kolozsvárról, a brassó-háromszéki vasut igazgatósága részéről Haich Károly felügyelő és Baracs Károly főmérnök, a brassó-hosszúfalusi közúti vasut részéről az üzletvezető Léway Albert, a Ganz-gyár részéről Fellner Károly főmérnök, továbbá jelen voltak Brassóból még Égi Sándor máv. forgalmi-, Ferenczy Albert máv. állomásfőnök, Horth József főmérnök, Windt Lajos a brassói m. k. állami építészeti hivatal vezetője, Winkler Ignác fűtőházi főnök, Kenessey Kálmán főmérnök, a kulturmérnöki hivatal vezetője, Puskás Sándor mérnök, Copony Márton, Moór Gyula, Göth Frigyes, Kocsis Béla.

Távolmaradásukat kimentették a m. k. államvasúti gépgyár, a szamosvölgyi vasut, a nagyvárad közúti vasut és a nagy-üküllőmegyei alispán.

Délelőtt 9 óra 38 pkor indult el a főtérről a két új kocsi a fentebb megnevezett vendégekkel a főtéren álló ember-tömeg éljenzései között és 35 kilométer alapsebességgel haladva 33 perc alatt érkezett meg a hosszúfalusi állomásra, a honnan 10 óra 55 pkor visszaindulván 32 perc alatt megtette az utat vissza Brassóba a főtérré.

A bemutató próbamenet tehát minden várakozáson felül sikerült és a szakférfiak egymásután gratuláltak a brassó-háromszéki vasut igazgatósága képviselőinek és Léway Albert üzletvezetőnek és kifejezést adtak legteljesebb megelégedésüknek.

Délben 12 órakor közeled volt a Bukarest szálló nagytermében, a melyen ugyancsak a fentebb megnevezettek vettek részt. Az ebéd folyamán gróf Lázár István főispán a brassó háromszéki vasut vezetésére ültette poharát, a mire válaszul Szentiványi Miklós háromszéki al-

ispán a Brassó-Háromszéki helyi érdekű vasúti részvénytársaság nevében a megjelent vendégeket ültette; Pollák Lajos máv. felügyelő az eszme megtestesítőinek Sármezey Endrének és Fellner Károlynak egészségére ivott, dr. Jekel Frigyes alispán Léway Albertet a közúti vasut közszereketben álló általánosan kedvelt üzletvezetőjét ültette, Haich Károly felügyelő Papp János főfelügyelőre, a m. kir. keresk. miniszter képviselőjére, mint a motoros üzem egyik leglelkesebb hívére emelte poharát. Gerhard Gusztávnak a Brassó-Háromszéki helyi érdekű vasutak vezérigazgatójának táviratot küldtek gróf Lázár István főispán aláírásával, a melyben az egybegyűlték köszönetüknek adtak kifejezést a város és vármegye fejlődésére nézve rendkívül fontos ujtásért.

Délután 2 ó. 50 pkor a társaság a Bukarest elé járt 2 számú új motoros kocsiival Zernestre rándult ki. A bertalani állomásról ez a kocsi a vendégekkel d. u. 3 óra 5 pkor indult, Keresztényfalvára 3 óra 26 pkor; Rozsnyóra 3 óra 45 pkor és Zernestre 4 óra 13 pkor érkezett tehát 1 óra 8 perc alatt tette meg az utat a bertalani állomástól Zernestig, a hol a vendégek megtekintették a Copony-fele papirgyárt és a Magyar Általános cellulose gyárat és azután Copony Márton vendégszerető házában a gyári zenekar játéka mellett oszonnához ültek, a mely alkalommal Copony Márton a vendégekre gróf Lázár István főispán pedig a vendégszerető házigazdára emelte poharát. Ezen utra a vendégekhez csatlakoztak Brassóban Bundialek Ferenc főmérnök, Adam Károly ügyvéd és Ottlik Géza anyakönyvi felügyelő, Pap László kereskedő, Fábrián Ferencz máv. ellenőr, Keresztényfalván Herfurth Ferencz, szász ev. esperes.

A mezőn dolgozó falusiak mindenütt osodálkozva nézték a mozdony nélkül száguldó kocsit, a mely a délelőttinél még nagyobb sebességgel robogott ova. Este 6 óra 13 perckor a vendégek, akik a gyári zenekar játéka mellett vonultak ki az álló-

pollet-Gardner párisi cég, mely közúti gőz-automobiljával óránként 121 kilométer sebességgel világrekordot állapított meg, most a vasúti motoros-kocsira vetette magát, és legközelebb érdekes kísérletek hírét hallhatjuk, mert az eddigi szerkezetek a középsebességű vonatok sorozatába tartoznak, de az említett az expressz-vonatokkal veszi föla versenyt. A cég vasúti motoros-kocsijának szerkezete, lényegében azonos a lesz közúti felsőbbbsége az összes más rendszerek fölött az, hogy a petroleummal való tüzelés és a gőzképzés együttesen automatikusan és szigorúan arányosan szabályozódik a sebességváltoztatás, illetve megállással, úgy hogy a vezetőnek 200—250 kilométer ut befutása alatt sem tüzeléssel, sem vízszivattyúzással semmi gondja nincs, egyetlen emelővel a sebesség szabályozásával egyidejűleg ezeket is ellátja, és azonkívül csak a féket kezeli még.

A villamossággal hajtott motoroskocsit nem említettem eddig, mert a villamos vezetékek nélküli gépet, melynek tehát villamos energiáját magába főlhalmozva kell vinnie az egész befutandó utra, az erre szolgáló szerkezetek — akkumulátorok — mai fejlettsége, jobban mondvá

fejletlensége mellett, a nem teljes megbízhatóságot és kezelési nehézségeket nem is tekintve, már eleve kizárja a versenyképességből üzemének a benzínhez vagy gőzhöz arányított rendkívüli drága volta.

A jövő képe ezekután igazán kecsegtető. Motoros-kocsik birtokában a sok gyöngye vicinálison a személyforgalom teljesen elválasztható a teherforgalomtól, nem kell a csufondárosan utánfutásra berendezett-nek nevezett vegyesvonattal állmosan döcögni és minden kitérőben megállomáson negyed- avagy félórászámmra unatkozni, hanem igazán vasúti gyorsasággal lehet célhoz érni. A fővasutakon a személyvonatok gyorsaságát és rendességét megnövekedett forgalmával lenyűgöző posta járatai motoros-kocsikkal mint külön posta-vonatok önállósíthatók. A szárnyvonalak csatlakozási mizériái megszűnnek, mert a fürge motoros-kocsi a fővonal minden vonatához igazi (nem afféle 2—3 órai várakozással és legszerencsésebb esetben korezmával egybekötött) csatlakozást közvetít.

A vidéki középpontok, melyek a környekkel való élénk összeköttetésre vannak utalva, megkapják a városi vá-

gányukat és úgy mint Aradon, a nap bármely szakában és a város gerincevonalának bármely pontján kéznél lesz a vonat. Ez felkelti a közlekedési kedvet, a mivel együtt a közélet minden tényezőjében új lendületet nyer. A vidéki nép terményeivel fölkeresi a városi piacokat, új termelési ágakat talál hasznosíthatóknak és ezzel javítja a városok élelmezési viszonyait, másrészt módot kap ipari szükségletei könnyű kielégítésére, a mik — jóléte fokozódván — szintén emelkednek. Erre nézve fölemlitem, hogy az alföldi első gazdasági vasut, mióta a motoros-kocsiközlekedés megnyíltával egyidejűleg lehetővé vált, hogy az olesőbb üzemnek megfelelően viteldíjat is leszállítsa, Békéscsabát valódi központtá fejleszti, utasait már eddig is több mint megkészszerelte és így olesósága dacára jó üzletet csinál.

Ezekután természetes következtetés, hogy a vasutak építése, más irányzattal ugyan mint eddig, de kedvezőbb eredménynyel ujra föllendül és a meglevők forgalma egyelőre be sem látható átalakuláson megy át.

másra kocsiba szálltak és az állomásnál összeverődött közönség lelkes ovációi mellett megindult a motoros Brassó felé, a hova a Bertalan állomásra 6 óra 55 pkor érkezett tehát 42 perc alatt tette meg az utat hazáig. A Bertalanból a Rezsőköruton a pályaudvarra vitte a vendégek azon részét, a mely az esti személyvonattal elutazott, a más rész pedig a Rezső-köruton szállt le. A rozsnyói várat fájdalom lehetetlen volt megtekinteni és az az idő rövidsége miatt tervbe sem volt véve a miért is csak a kocsik ablakából gyönyörködhetek abban az utasok.

A zernesti próba is fényesen sikerült tehát és annyival inkább fontos, mert egyszersmind annak az illusztrálása volt, hogy miként lehet vasuton úgy rándulni ki Zernestre, hogy az utas ne legyen kénytelen a Bertalan-állomásra menni, hanem már a főtéren beszállhasson abba a vasuti kocsiba, a melyből aztán csak Zernesten száll ki. A mint ma ily módon utaztak a vendégek Zernestre épen így utazhatnának Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhelyre is már a főtéren beszállva a vasuti kocsiba és melyből csak Sepsiszentgyörgyön vagy Kézdivásárhelyen szállnának ki.

Szóval nem kell semmi ördögösség ahhoz, hogy megvalósuljon nálunk is a mi Aradon már életbe lépett, t. i. hogy a vasut a város szívéből induljon és a városon keresztül utközben szedje fel az utasokat, jóformán mindenkit a saját portáján és visszajövet megint így rakja le. És hogy ezt az újítást is minél előbb megvalósítsa, arra kérjük a helyi érdeklő vasut intézőségeket és hogy óhajunk csakugyan testet fog ölteni, azzal a reménnyel zárjuk be sorainkat erről a szép és ünnepélyes napról, a mely soká emlékezetes lesz azok előtt, a kik a bemutató próbán részt vettek.

Kapuzárás.

Brassó, máj. 30.

(e) Két nap még a világ, s aztán megint hosszú időre bezárulnak a mi színházunk kapui. Csend, unalmas egyhangúság veszi át birodalmát ott, hol heteken át pezsgő élet uralkodott. Szóval elérkezett az idő arra, hogy bucsút vegyünk a magyar nemzeti művelődés bajnokaitól, kik a papírszikkák és festett erdők birodalmából, pajzán és borus hangulatok fakasztása közepette terjesztik a nemzeti eszmét és nemzeti művelődést.

A bucsuzás pillanata mindenkor a legalkalmasabb visszaemlékezésre, elmélkedésre. Ez a mostani pillanat kétszeresen alkalmas visszaemlékezésre és elmélkedésre, mert alkalmat nyújt a nálunk mindenkor aktuális szinügy kérdéséről egyet-mást megbeszélni és alkalmat nyújt jó magyaros kifejezést használva, melegében meghányi-vetni egy-némely olyan dolgot, mely az ideai sziniévad megfigyeléséből csucsosodik ki.

Brassóban a szinügy és a magyar, a nemzeti ügy egymást teljesen fedő fogalmak. Ezért munkálva, ezt istápolva annak teszünk szolgálatot, azt izmosítjuk. És még is szomorúan kell most, sziniévadunk kapuzárásának pillanatában konstatálnunk, hogy ez a brassói magyarság, mely némes rajongással szolgálja a nemzeti ügyet, a szinügyet az idén nem csekély mértékben kár-

hoztatta Hamupipőke-szerepre. Volt kitünő erőkből álló igazi művészgárdánk, volt változatos, érdekes repertoire-unk a színházban, de a közönség, az már csak rikáiban. Nehány estétől eltekintve, azt lehet mondani, hogy kongott az ürességtől a színház. Sajnos, de való ez. Való, mely talán az idők mostohaságáról tesz szomorú tanúságot, de talán a brassói magyarság rémes közönyéről. Ha az első az igazi ok, — a mi felől azonban kétségben kell lennünk, — az ok magában hordja a mentséget, de ha a második az igazi ok, akkor mentségről szó sem lehet, csak megróvásról. És méltán, mert az ily közöny bűn a nemzeti érdekek, bűn a haza ellen. És különösen itt nálunk Brassóban, hol igaz magyarnak lenni nem csak szép dolog, de egyenesen kötelesség.

A brassói szinügy fölvirágzása, a brassói magyar ügy, a nemzeti ügy megkivánják, hogy elmélkedjünk a fölött, hogy vajjon a gazdasági pangás, vagy a közöny volt-e az ideai sziniévad megrontója. Szükséges az elmélkedés, hogy tanulságot lehessen levonni belőle a jövőre nézve.

Tehát kezdjük.

Sokat beszélnek az emberek, sokat panaszkodnak, ha jól megy sorsuk, ha rosszul. A gazdasági pangás, a nagy pénztelenség, a rossz idők és hasonló kifejezések már közkeletű szólamokká váltak. És imé, mégis mit látunk? Azt, hogy daczára mindennek, olyasmire, amire nem kellene, jut pénz, csak olyasmire nem jut, amire egy, vagy más okból nem akarják, hogy jusson.

A pénztelenség tehát nem lehet az ok. Hátra van a közöny. Nos hát magyaros nyíltsággal kimondhatjuk, hogy a színház nem látogatásnak ez, egyedül ez volt az oka. Sokszor elnéztük, hogy milyen sok nagy magyart nem lehet látni a színházban, akinek pedig kettős kötelessége volna pártolni a színházat. Mi tartotta ezeket vissza a színházlátogatástól? Nem tetszettek a színészek, vagy nem volt jó a repertoire? A színészek jók voltak, a repertoire kifogástalan. Más volt a hiba. Más!

Most, mikor véget ért az ideai sziniévad, mikor élénk emlékezetünkben még minden, már most kapuzáráskor emeljük föl szavunkat a jövő érdekében s a szinügy érdekében. A bántó közönynek meg kell szűnnie. A brassói magyarságnak pártolnia kell a magyar színészetet, mert össze van az forrya a nemzeti ügygel, de meg a közöny, hálátlanság is avval a nemzeti vállalkozásu magyar szinigazgatóval szemben, ki költséget, áldozatot, fáradságot nem sajnálva eljő közénk a nemzeti művelődés nagy ügyét szolgálni.

Még két nap az ideai sziniévad. Két nap a bucsuzásra. Hassa át magyarságunkat az elmondottak szellemében s bucsuzzék úgy el Nádasyéktól, hogy biztos zálogát nyujtsa bucsujával a közöny megszűnésének, a tiszta lelkesedés föllángolásának s a brassói magyar szinügy egy szebb jövőjének.

Vármegyei közgyűlés.

Brassó, máj. 30.

II.

A tegnap déli 12 órakor véget ért obstrukciós vita után a tárgysorozat folytatódó tárgyalására tért át a közgyűlés.

Tudomásul vették a közlekedési utak kezelésére vonatkozó szabályrendelet ki-

egészítése tárgyában tett indítványt; Brassó vármegye közigazgatási bizottságának 1902. évre tett jelentéseit; a számonkérőszékről felvett jegyzőkönyvet; továbbá az alispán jelentését a törvényhatósági kiegészítő választás eredményéről és Kobsin Szilárd bizottsági tagnak lemondását, kinek helyét az őszi közgyűlés rendelkezése folytán fogják majd betölteni.

Megállapította a közgyűlés a július hó 1-én meginduló vármegyei hivatalos lap előfizetési árát és pedig a községek fizetnek egy évre 20 koronát, magánosok 8 koronát. A hivatalos lap magyar és német nyelven fog megjelenni. A lap kiadása körül felmerülő költségek megállapítása céljából egy bizottságot küldtek ki az elispán elnöklése alatt.

Dr. Manóiu Miklós ügyvéd és Bogdán Miklós tanár azon határozat ellen, hogy a hivatalos lap csakis magyar és német nyelven jelenik meg, fellebbezést jelentettek be.

Dr. Jekel Frigyes alispán terjesztette elő ezután jelentését a vármegyei tisztviselők országos kongresszusáról és megtette előterjesztését a vármegyei alkalmazottak járandóságának rendezéséről.

A közgyűlés úgy a jelentést, mint az előterjesztést tudomásul vette.

Salmen János vármegyei irodaigazgató nyugdíjaztatása tárgyában tett előterjesztést tudomásul vették s a nevezett irodaigazgató évi nyugdíját 1322 koronába állapították meg. Együttal elhatározta a közgyűlés, hogy a teljesített sok évi hű szolgálatért jegyzőkönyvileg ad elismerésének kifejezést.

He ter Gábor felfüggesztett főszolgaj bírótól visszatartott fizetési részletek (8978 korona) hova fordítása tárgyában kapcsolatosan a napirend 91. 92. 93. 94. pontjaival nem hozott határozatot a közgyűlés, hanem az illető ügyeket kiadta egy bizottságnak, hogy a jövő közgyűlésig átvizsgálva azokat, akkor tegyenek véleményes jelentést.

A körcsmáknak a vármegye területén (Brassó városát kivéve) ünnep- és vasárnapok bizonyos óráiban való zárvatartása tárgyában alkotandó szabályrendelet tárgyalását elnapolták.

A vármegyei irodaszükségletekre előirányzott hitel tullepése tárgyában előterjesztett alispáni jelentést tudomásul vették s 3500 korona póthitelt engedélyeztek.

A vármegyei árvaszék által hagyatéki ügyben dr. Mandl Adolf h. tisztü ügyésznek adott 50 korona előleget jóváhagyták.

A vármegyei tisztviselők nyugdíjszabályrendeletén tett módosításokat elfogadták, ép úgy a faiskolák és befásításra vonatkozó szabályrendeletet is.

Ujból megalakították az igazoló választmányt, megválasztva a régi tagokat.

Az esküdeket összeíró bizottságba bizalmi férfiakul az eddigieket választották be. Hasonlóan jártak el a számvizsgálók kiküldésénél.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az ujonnan építendő Noa vasuti állomáshoz vezető ut fenntartásához egy harmad (30 k.) költséggel a vármegye is hozzájárul.

Az 1902. évi számadásokat a vármegyei alapokról és az 1902. évi gyám-

pénztári számadást tudomásul vették, hasonlóképp Brassó város 1902. évi gyámpénztári számadását.

Brassó város határozatát a város erdészeti személyzete részére alkotott szervezeti szabályzat és szolgálati utasítás tárgyában; továbbá a városi tisztviselők részére engedélyezendő szabadságidőről alkotott szabályrendeletet, valamint a bejelentési hivatalnál alkalmazott kisegítő munkaerők iránti határozatot jóváhagyták.

HIREK.

Brassó, máj. 30.

— **Lapunk jövő száma a közbeeső ünnepek miatt szerdán reggel jelenik meg.**

— **Az E. M. K. E.** nagyenyedi közgyűlésén a brassóvármegyei választmány részéről dr. Vajna Gábor és dr. Zakariás János vesznek részt.

— **A motoros kocsik** pünkösdi első napján délután átadatnak a közforgalomnak. A Noába kirándulók tehát már az új és kényelmes kocsikon utazhatnak.

— **Megszökött katona.** A helyben állomásozó 34 hadosztály tüzérezred egyik közlegénye múlt vasárnap éjjel engedély nélkül kimaradt s azóta nem is tért többé vissza a laktanyába. A szökött tüzér előpataki illetőségű.

— **Az Első Brassói Termelő-Szövetkezet** korlátolt felelősséggel az 1903. évi június hó 18-án csütörtökön este 7 $\frac{1}{2}$ órakor az Orient (Nr. 1) szálloda kis (Magdolna) termében évi rendes közgyűlést tart. Napi rend: 1. A határozatképesség megállapítása és a közgyűlés megnyitása. 2. Jegyző választás és jegyzőkönyvhitelítő bizottság kiküldése. 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a szövetkezet múlt évi működéséről. 4. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása a felmentvény megadása a pénztárnoknak, az igazgatóságnak, választmányának és felügyelő bizottságnak. 5. Két tag választása a választmányba és egy póttag választása a felügyelőbizottságba. 6. Indítványok. Azon esetre, ha ez a közgyűlés határozatképes nem lenne az annak napjától számítandó 30 nap alatt új közgyűlés fog összehívni a mely a tagok számára való tekintet nélkül határoz. Az igazgatóság jelentése és a felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet pénztárosánál Németh Ferencznel Vár utca 90. sz. a. kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Brassó, 1903. május 29. Az igazgatóság.

— **Vasut a Noába.** A közúti vasutnak a Noa nyaralóhelyre bejáró oldalágát a jövő héten valószínűleg kezdik építeni. A miniszteri jóváhagyás megtörtént.

— **Melyik gyógyszerár lesz nyitva?** A belvárosi gyógyszerárak közül május hó 30-án — vasárnap — délutáni 1 órától 9 óráig a Jekelius Ferdinánd gyógyszerár; június hó 1-én (pünkösdi hétfőjén) pedig a Kellemen Ferencz féle gyógyszerár lesz nyitva.

— **Zsigmond Annuskáról a Budapesti Hírlap.** Zsigmond Annuska kisasszony, aki városunk szülöttje s a kinek szép hangjában nagyon sokszor gyönyörködött közönségünk, jelenleg a Rákosi Szidi asszony színész iskolájának növ-

déke a fővárosban. Múlt vasárnap délután vizsgálati előadást tartottak a Nép-színházban a növendékek, a mely alkalommal a „Villars dragonyosai“ és a „Boccaccio“ operettek kerültek előadásra. A szereplő növendékek közül Zsigmond Annuskáról a „Budapesti Hírlap“ úgy nyilatkozik mint kész operett-színész-nőről, a kinek hangja terjedelmes, kellemes és alakító képessége finom.

— **Sétatéri zene.** A városi zenekar kedden, június hó 2-án d. u. fél 6 órakor az alsósétatéren játszik.

— **Hangverseny.** Május 31-én (vasárnap) este az Europa szálloda éttermében a városi zenekar játszik Krause Miksa karmester vezérlete alatt. Műsoron lesz többek között Ekkhardt és Augusztia „Magyar változatok“ szárnykürt részére Polka mazur Xilophonra (Unterreiner). A műsor kezdete este 8 órakor. Belépti díj 60 fillér.

— **Egy lelkész halála.** Trebosztói Révay Pál ev. ref. lelkész, a sepsiszentgyörgyi ev. ref. egyház lelképásztora életének 63-ik évében folyó hó 28-án elhunyt. Temetése ma délután volt.

— **Majláth püspök Kézdivásárhelyen.** Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök június hó 2-án Kézdivásárhelyre érkezik, hogy másnap vezesse s részben személyesen eszközölje a róm. kath. főgimnázium ifjúságának évvégi gyónását és részesítse őket a szent áldozásban. A hitélet fejlesztésében fáradhatatlan buzgó főpásztort a hívek is szeretettel várják, bár ezuttal hivatalos fogadtatás nem lesz.

— **Kossuth-szobor Borszéken.** Borszék-ürdő vezetősége most teszi előkészületeit a nyár folyamán leleplezendő Kossuth-szobor ünnepségére. A szobor elkészítésével a borszéki születési Siklód Lőrinczet, a Párisban élő ifjú szobrászt bízták meg, ki nagy ambícióval készül a gyönyörű helyen emelendő Kossuth-szobor magasztos munkájára.

— **Steinacker Ödön büntetése.** Steinacker Ödönt a szegedi esküdtbírósa a magyar nemzet elleni izgatásért 8 napi államfogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Steinacker semmiségi panasszal élt, de a kuria azt visszautasította. Steinacker a Bécs melletti Klosterneuburgból illetékes helyen bejelentette, hogy mihielyt a büntetés kitöltésére szóló idézést megkapja késedelem nélkül jelentkezni fog.

— **Az önálló iparos nem lehet üzletvezető.** A kereskedelmi miniszter egy konkrét eset kapcsán kimondotta, hogy önálló iparos vagy kereskedő, akinek saját üzlete van, más iparosnak vagy kereskedőnek az üzletvezetője nem lehet.

— **A kertészet nem ipar.** A kereskedelmi miniszter valamennyi másodfoku iparhatósághoz rendeletet intézett, amelyben hivatkozással arra, hogy tudomása szerint egyes elsőfoku iparhatóságok a gyümölcs-konyha- és virágkertészetet ipari foglalkozásnak minősítvén, iparigazolvány váltására kötelezik, utal az ipartörvény idéző pontjára, amely szerint a kertmívelés ki van véve az ipartörvény rendelkezései alól. Az ipartörvény rendelkezéséből kitűnik ugyanis, hogy addig, amíg valamely kertész saját

terményeinek feldolgozására és eladására szorítkozik, nem tekinthető iparosnak vagy kereskedőnek még abban az esetben sem, ha terményeinek elárúsítása céljából üzletet tartana fenn. Az ilyen saját kertészeti terményeiket feldolgozó és elárúsító egyének tehát iparigazolvány váltására nem kötelezhetők. Ellenben azok az egyének, akik nem nem termelők, hanem csakis mások terményeit alakítják át értékesítés céljából (koszorúkötk, virágkötéssel foglalkozók), valamint azok az egyének, akik mások terményeinek elárúsításával foglalkoznak, iparosoknak, illetve kereskedőknek tekintendők s mint ilyenek, ezek foglalkozásukat már csak iparigazolvány alapján gyakorolhatják.

— **Hazafias cizkuszigazgató.** Henri a napokban fejezte be előadásait Aradon s bucsuelőadásának tiszta jövedelmét 300 k. 70 fillért átengedte az aradi Kossuth-szoborbizottságnak. A bizottság az igazgató hazafias cselekedetért lelkes hangú átiratban mondott köszönetet, amelyben többek között hálájukat fejezik ki Henry igazgató neje előtt is, a kinek igaz honfőleányi erénye volt az a forrás, mely az igazgató magyarul érzését táplálta és felnövelte.

— **Tanítók gyűlése.** A „Fogarasmegyei Hivatalos Tanítóegyesület“ folyó 1903. évi június 27-én délelőtt 9 órakor, Fogarason a vármegyei ház nagy üléstermében, rendes közgyűlést tart, melyre a tagok és tanügybarátok tisztelettel meghívtnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Emlékbeszéd néhai Lungocs Navin felett, tartja Kiss Károly. 4. A beszédhibában szenvedők oktatásának módja. Bemutatja Darvas Lázár. 5. Egészségügyi előadás. III. r. A levegő. Előadja dr. Lessmann Henrik járási orvos. 6. Pályázat eredményének kihirdetése és a nyertes munka felolvasása. 7. Az irvaolvasás alaki és ajaki tanmódja. Bemutatja Pápay József. 8. Jelentések: a) a pénztárról és ezzel kapcsolatosan a jövő évi költségvetés előterjesztése; b) a könyvtár állapotáról. 9. Választások: a) a tisztviselők, b) a választmányi tagok és c) az Országos bizottság gyűlésébe küldendő tagok megválasztása. Jegyzet. A közgyűlés után a „Mexico“ helyiségben közös ebéd lesz, terítékenként 2 kor. 20 fillér árban. A résztvevőkhajtok felkértnak, hogy ebbeli szándékukat folyó évi június 26-áig a titkárnál bejelenteni sziveskedjenek. Fogaras, 1903. évi május hó 22-én. Pál Ferencz elnök, Szentgyörgyi József titkár.

— **Az iparegyleti étteremben** hétfőn este a katonazenekar játszik. Belépti díj nincs.

× **Butorozott** utcai szoba kiadó a Kut utcában a honvéd laktanya közelében.

× **Sabadeanu cipőraktárában Kapu-u. 10 sz. a.** épen most érkezett nagymennyiségű leugabb divatúri és gyermek, gártánali szolid cipő áru: „Idyal-Tripum“ Derby s. t. Boxkalf-, Sevrge Tükörbőrű zerge és lagbőr, melyeket most nagyon jutányosan kaphatók ottan.

FILIPÁNITS ISTVÁN borbély-üzlete
KAPU-UTCA 48 szám alatt.
— A legkényesebb igényeknek megfelelően van berendezve!
— Üzletem tisztasága teljes garanciát nyújt.

Női fésülésre
külön helyiség, női kiszolgálással, a mit házon kívül is elvállalok.
Állandó raktár francia és angol illatszerekből.

Táviratok.

Az obstrukció ellen.

Arad, máj. 30. (este 8 ó.) Arad vármegye elhatározta, hogy az obstrukció ellen feliratot intéz a képviselőházhoz.

Zavargások Zágrábban.

Zágráb, máj. 30. (este 8 ó.) Holnap gyászistentiszteletet tartanak a tüntetéseken elhaltakért. A hatóság tüntetésektől tart. Nagy óvintézkedéseket tettek. A két ünnepnapra a katonaságot készenlétbe helyezik.

Öngyilkos uriaszony.

Sátorajauhely, máj. 30. (éj-jel 12 ó.) Janovics Miklós államvasuti hivatalnok ifju neje szíven lőtte magát. Rögtön meghalt. Az öngyilkosság oka idegesség.

Szinház.

Brassó, máj 30.

Utolsó heti műsor

Vasárnap délután: Bob herceg.

Vasárnap este: Piros bugyellár. (H. Lévy B. jutalomjátéka.)

Hétfő délután: Lumpaczius Vagabundus.

Hétfő este: Lili. (Bucsuelőadás. Feledi Boriska bucsufellépte, Nádasy József jutalomjátéka).

*

(*) Nádasy József jutalomjátéka.

Szintársulatunk derék, áldozatkész igazgatójának Nádasy Józsefnek pünkösdi másodnapján lesz a jutalomjátéka, mely egyúttal utolsó és bucsu előadás is lesz, ugyanekkor bucsuzik Feledi Boriska is. Hervé gyönyörű, bájos operetteje „Lili” kerül színre a czímszerepben Feledivel. Mi előre is figyelmébe ajánljuk a hétfői előadást közönségünknek azért is, mert Nádasy jutalomjátéka, de egyszersmind az utolsó előadás lesz. Már pedig Nádasy úgy is mint színész, úgy is mint szinigazgató megérdemli, hogy ez alkalommal tömeges megjelenésünk által kimutassuk iránta elismerésünket és rokonszenvünket. Mutassuk meg és engedjük, hogy kedves emlékek távozhasson körünkől, hiszen kitudja, mikor jön még társulatával Brassóba?

Közigazdaság.

— A földmivelésügyi miniszter a sertésvész ellen. Az utóbbi időben sok panasz merült fel, hogy a sertésvész megakadályozása dolgában kibocsátott óvintézkedéseket a sertésvásárok és sertésszállítások alkalmával a hatóságok nem veszik figyelembe s így történhetik, hogy a legszigorubb óvintézkedések dacára a sertésvész terjed. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter most szigorú rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a sertésvész ellen kibocsátott rendeleteknek szerezzenek érvényt s ha visszaélésekről van tudomásuk, azokat szigorúan torolják meg.

REGÉNY - CSARNOK.

Egy szép arc.

Írta: Weissenthurn M. Fordította: Szőcs K.

(31)

— Félek, nagyon kimerültél — sugá Károly Emmának, midőn a kocsihoz kísérte. — Vigyázzon a kicsikémre Adrienne, nem is gondolja mennyire féltett kincsem ő nekem. — Körülbelől mégis sejtem — felelé emez nevetve — különben ne féljen, egész gond nélkül bízhatja reám.

— Csak addig vigyázzon reá míg az én oltalmam alá kerül. Akarsz e meggyőződést szerezni, hogy bátran reám bízhatott magad, te kis bizalmatlankodó.

— Nem, nem! — kiáltá Emma nevetve — nem vagyok bizalmatlankodó.

— Bebizonyítottad ezt — sugá, amint segített neki a kocsi fel szállni.

— Viszontlátásra holnap! — Károly még soká nézett a távozó kocsi után, míg az egészen eltűnt a távolban.

— Mily szép, deli férfi és mennyire szeret téged — mondá Adrienne, Emma nővére e szavaira önkéntelenül összeborzadt.

Mély hallgatásba merültek mindketten. Emma halványan szomorúan nézett magaelé, ellenben Adrienne ajkain megelégedett mosoly játszadozott, ő boldog volt, mert legforróbb óhaja teljesült és most már nővére se léphet vissza.

— Ments ki a papa előtt, mert szobámba vonulok — mondá Emma fáradtan a kiszálláskor.

— Csak vonulj vissza édesem s pihend ki magad, — felelé Adrienne csendesen haladva fel a széles lépcsőkön.

Emma szobáján egy csinos kis fürke volt, mely bár meg se közelítette a monkladi fényes berendezést, de azért mégis magán viselte lakójának finom ízlését. Midőn átöltözködött elbocsátotta komornáját, aztán hanyagul egy karszékre vetette magát hosszasan, minden gondolat nélkül bámult a kályha tüzeinek lángjába; ajkai tudtán kívül Károly nevét suttogták és mintha ez felverte volna csendes gondatlanságából, felállott s íróasztalához lépett, megnyomott egy gombot, a mire egy kis rejtett fiók nyílt fel előtte melyből egy dobozt vett ki. Mielőtt azonban annak tartalmát kiürítette volna, soká nézegette bizonytalan tekintettel, nem tudta magát elhatározni ki ürítse-e vagy nem. Végre határozott, lassan, mely gondolatokba merülve rakta az asztalra azokat a félve rejtgetett dolgokat, melyek mindössze pár régi újságból, egy szelet papirból, egy fényképből és egy piczi vászonba burkolt csomagocskából állottak.

— Mit csinálsz te itt Emma? hangzott hirtelen Adrienne hangja háta mögött; Emma nővére jelenléte megijesztette.

— Azt az elbeszélést keresem

— tudod a melyikről oly sokszor beszélgettünk.

Adrienne egy ottománra helyezkedett, Emma mellé térdelt s fejét ölébe hajtá.

— Hol találja szavakat, veled közölni mindazt, amit tudnod kell Adrienne?

— Olyan rettenetes az? — kérdé Ad-

rienne nevetve. — Vagy csak Monklad leendő urnőjéhez néltó hangon akarod elmondani.

Emma egész testében remegett s arca perczről-perczre halványabb lett, úgy, hogy Abrienne ijedten ugrott fel.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Vajna Gábor.

Eladó vagy kiadó ház

Hátulsó-utca 82. szám alatt, mely áll 2 szoba, konyha, pinczéből és külön pék műhelyből.

Bővebbet a tulajdonosnál Zsugenár Demeternél Román-templom-utca 21. szám alatt. 379—3

Hangverseny.

Hétfőn, pünkösdi másodnapján a Trängengrube nagy kertjében Bolonyában a katonazene játszik.

Közdete d. u. 3 órakor. Bolépi-díj 40 fill.

Este nagy fényes

tűzijáték.

Belépti-díj 20 fillér.

A d. u. jegyek estére is érvényesek.

Lohr Mária

Csipke-,
vegyszet-
titó és mű-
festőintézete

(ezelőtt Kronfusz)

megbízások átvételnek:

BUDAPEST

VIII. Belső-utca 85.

Fiókok: Andrássy-ut. 16, VIII. József-körut 2, IX. Calvin tér 9, V. Harminczad u. 3, VI. Teréz körut 39.

Telefon
2708.

A sétáló közönség

becses figyelmébe ajánlom, hogy üditőül málna fröcscsőt, palaczkstört, palaczkbort és különféle szeszes finomított italokat mérek ki és egyidejűleg süteményekkel, vajjal és turóval stb. stb.

szolgálhatok.

Becses támogatást kérve, maradok

Tisztelettel

Glasz Károly.

380—4

Rezső-körut 6. sz. Kärtsch-Villa mellett.

Gyakorolt varróleányok és tanulók felvétetnek: Klein Károly női szabó Weisz-Mihály-utca 20.

Bodega

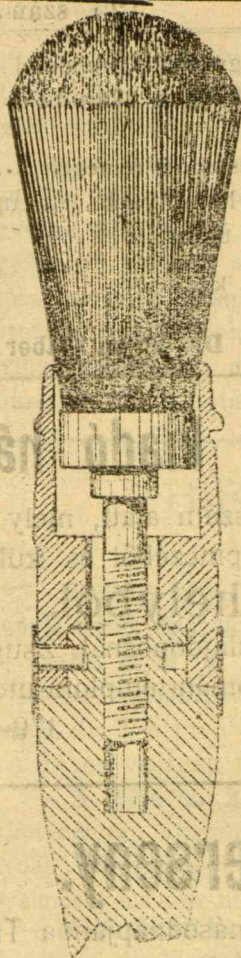
Reggeliző szoba!

ZOLTÁN GÁSPÁR

fűszer- és csemege-kereskedésével egybekötve

Kolostor-utca 21. sz. a.

Kényelmesen berendezve. Finom kiszolgálás

Szabályozható.

„Vojtovits“ szabadalma.
Első Magyar Ecset-Gyár
Brassó.

Kérjen mindenki szabadalmazott ecsetet!

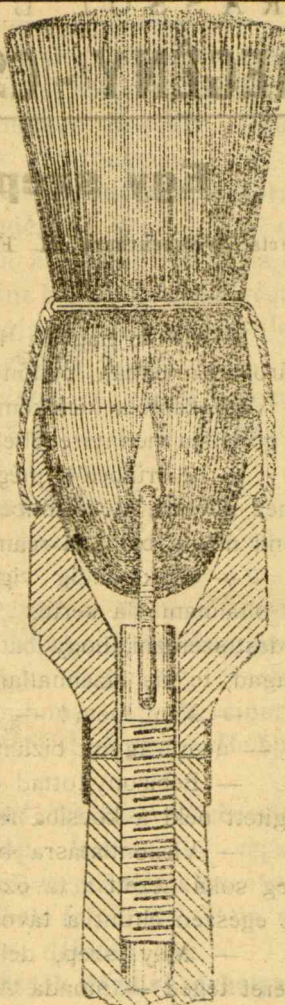
Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a 15 állam-ban szabadalmazott ecsetünket forgalomba hoztuk.

Ezek nemcsak előnyösek és jók, hanem praktikusak is, mert szabályozhatók, használata takarékos, mert a szőr kihullása ki van zárva, s a nyelét eldobni felesleges, mivel elkopás után csupán a töltelék újítandó meg.

Kapható az alanti elsőrendű üzletekben:

Hesshaimer I. L. & A., Harth Károly, Tartler Alfred, Schreiber és Mönich, Irk Károly, Zirtz Henrik, Bede Antal, Pétersberger Henrik Eitel H, Kamner Alfréd, Hasenmayer Frigyes, Zoltán Gáspár, Schwette Albert.

Asztalosek! az enyvező-ecsetet 1 évi jótállás mellett adjuk!

Enyvező.

Dr. Kiss Tivadar

egyetemes orvostudor.
belgyógyász, ideg orvos

m. kir. államvasutak orvosa.

Rendel 2-3-ig.

Villanygyógyászati Ambulatoriuma:

nyitva d. e. 9-10-ig.

Kezel 9 évi saját gyakorlásában bevált módszerek szerint belső és idegbajokat, villanyos uton kezelhető sebészi, női és bőrbajokat; arczkosmetika és villanymassage kezelése stb.

Brassó, Kádár-sor 22. (Albina felett)

SOK PÉNZ

1000 koronát kereshet bárki minden hónapban. Mindenállású férfi (mint mellékkeresetet becsületesen megkeresheti ezen összeget. Bővebbet Recl 162 jelge alatt hirdetés osztály Merkur, Stuttgart Schloßstr. 6.

PRECUP JENŐ

Mű és épület-lakatos.

Elvállalok: légszuszvezetéki, vízvezetéki, fűdűszobák és ciosset-ok berendezését, valamint csatornázásokat u. m.: pincze, udvar stb., lefolyó munkálatokat, jótállás mellett.

Raktáramban állandóan készletben tartok mindenféle **takaréktűzhelyeket** (főző kemenczékét spartherteket) egyesek és vendéglősök részére. Legfinomabb és leghíresebb original **Dürkop** varrógépeket, legszolidabb és elegáns **Diamánt** kerékpárokat, legújabb és legcélszerűbb „Adler” benzínmotor kerékpárokat 2½ lóerejű, jótállás mellett és nagyon jutányos árakban

Valamint elvállalok mindenféle javításokat pontosan és olcsón árakban

A t. cz. közönség szíves pártfogását és eddigi bizalmát továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

PRECUP JENŐ, FELSŐ VÁR-UTCZA 28.

Photoplasticum

elsőrangú műintézet.

BRASSÓ, KAPU-UTCZA 16 szám alatt.

Vasárnap, máj. 31-től jun. 6-ig

Egy érdekes kirándulás Triest és Romába.

50 igen érdekes tájkép.

Egy óriási Gramophon ingyen játszik.

Ő felsége Ferencz József, Vilmos császár, Edvard angol király, Emanuel olasz király stb. gyakran látogatták meg ezen photoplasztikumot.

A ki egyszer megnézi az minden héten eljön.

A photoplasticum rövid időn belül Brassó város előkelő közönségének kedvelt helye lesz a művelődés és időtöltésre.

Belépti-díj 25 kr., gyermekeknek és katokáknak örmesterig 10 kr., bérlet 8 sorozatra 1.20 frt. és 60 kk

A n. é. közönséget szívélyesen meghívom egy világkörűli utazásra.

Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy a **GABEL-féle**

éttermet

a „REDOUT“-ból

a „KERTSCH-VILLÁBA“ helyeztem át.

A „Kertsch-Villa“ helyiségét nagy áldozatok árán átalakítva és a kor kívánalmainak teljesen megfelelően rendeztem be.

Megnyitása f. hó 30-án fél 8 órakor lesz a katonazenekar közreműködésével, be-
lépti-díj nélkül!

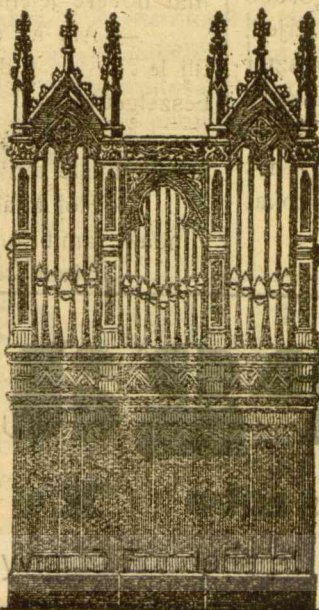
A nagytermet menyegzők, estélyek, közebédek részére teljesen díjtalanul bocsájtom rendelkezésre.

A n. é. közönség további szíves pártfogását kérve maradok teljes tisztelettel:

Munteán János.

(376-43)

Csiofle Testvérek

Első brassói orgona, harmonium és hangszergyá-

rosok.

Kolostor-utca 30. sz. a.

Ajánlják kitűnő, erőshangu iskolai Harmoniájukat. Raktáron tartunk új Zongorákat, Pianinokat a legolcsóbb gyári árak mellett teljes jótállással. Mindenféle e szakmába vágó javításokat és hangolásokat olcsón és gyorsan eszközölnek.

Pártoljuk a magyar ipart.

HONI IPAR.**A legjobb****iskolai ténták „Stella“ védjeggyel****irodai ténták „Stella“ védjeggyel****kihuzó tusoldat „Stella“ védjeggyel****szines ténták „Stella“ védjeggyel**Készülnek a „Stella“ vegyszeti gyárban **Budapesten.**

Főraktár Brassóban:

(223—50)

Brassói Lapok könyvkereskedésében **Kapu-u. 60.**

Pártoljuk a hazai ipart.

Min gondolkozik kérem??

Hát, hogy ne gondolkoznék mikor annyi divatüzlet van Brassóban, hogy nem is tudom, hogy kinél lehet legelőnyösebben vásárolni.

Hát még most se tudja hogy hol van

Barna Béla

női és férfi divatáru üzlete Kapu-utca 34.

Állandó nagy **maradék vásár** ezuttal egy rendkívül előnyös vásárlás folytán több ezer méter kitűnő minőségű **maradék ruhaszövetek** kerülnek eladásra. Zephir, batist, voile, cretonok, ingek, harisnyák, zsebkendők, vásznak, paplanok valóban **m. glapő olcsó árban.**Különös figyelmet érdemelnek a ruha és blus selymek mélynek métere **35 kr.**
Nagy választék blusokban drbja **60 kr.**
Batist és selyem zsebkendők drb. **15 kr.**
Kitűnő mosó angol sephir mtr **16 kr.****Balog János**

épület, díszmű-bádogos, üveges és vízvezetéki berendező.

Brassó, Kapu-u. 36.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, szakmámba vágó munkálatokat és javításokat pontosan és a legjutányosabb árak mellett vállalkozni el.

Műhelyemet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, újonnan rendeztem be, mely oknál fogja a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Balog János.

(333—10)

EPILEPSIA

A ki eskör-ban, göresőkben és más ideges bántalmakban szenved, kérjen ismertető füzetet, mely ingyen és bérmentve kapható a Schwanen gyógyszertárából

Frankfurt a M.

908

A legjobb padlómáz!**FRITZELACK****A legszaporább!****A legtartósabb:****Tehát használva a legolcsóbb!**Raktár Brassóban **Schwetter Albertnél.**

28

Dr. Gust H.

fogorvosi műterme

továbbra is a piacon Gyümölcs-sor 19 sz. alatt van

Essigmann K. és Simon F.

urak üzlethelyisége fölött.

300—10

Sirkő-
raktár**NAGY JÓZSEF**Butormár-
ványtelep**BRASSÓ, VASUT-UTCZA.**

Elvállal minden e szakba vágó munkát u. m. faburkolatokat, márványlapokat, fürdőkádakat, emléktáblákat felirattal, kávéházi berendezéseket, hentes és mésszáros pultokat, márvány sírfedeleket s különféle dísz tárgyakat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, jutányos árban készíttetnek.

308—903

Jó házi koszt!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani konyhámat. Ebéd és vacsora mérsékelt árak mellett kapható, akár háznál akár házon kívül.

Szíves pártfogást kér

Hartdegen Józsefné,

Kapu-utca 24 sz. a.

Hirdetések
felvételnek

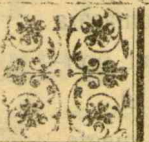
lapunk kiadóhivatalában.

Utazó cikkek

nagy választékban
Rosenberg Frigyesnél
Lensor 24. szám alatt

Üzletem f. évi szeptember havában Kapu-utca 33. sz. alá
történendő áthelyezése miatt a hurezolkodás megkönnyítéseért a
butorokat mélyen leszállított áron árusítom.

Grünwald Albert butorkeres-
kedő
Kapu-utca 47—49. szám.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi ministerium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

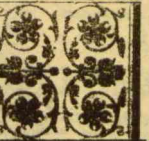
mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egye-
sület kísérleti álmása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2-60 10 palack
megrendelésénél 10% engedmény.

Kapható Brassóban minden nagyobb fűszer és csemege kereskedésben.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

226—40

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi ministerium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Zöldfa szálloda Brassó

Van szerencsém Brassó város és vidéke nagy-
érdemű közönsége b. tudomására hozni, hogy száll-
odámban a kerti helyiségeket a mai kor igényeinek
megfelelően berendezve,

f. hó 31-én (Pünkösdvásárnap) megnyitom

Az üvegterem, úgy lakodalmak, mint bankettek
alkalmára, valamint egyletek részére a n. é. közön-
ségnek rendelkezésére áll. Jó konyháért, rendes ki-
szolgálásért, valódi borok és olcsó árakért kezeskedem.
Ugyanott ebéd és vacsora abonálni lehet.

Továbbá felhívom a t. utazó közönség figyelmét, csinosan
berendezett vendégszobáimra, naponként 2 koronától feljebb.

Társaskocsi és magánfogat minden vonathoz közlekedik.

Teljes tisztelettel

Sorea György.

Van szerencsém tisztelettel közhirrre tenni, hogy
alólirott

magánmérnök

belyben letelepedtem.

Sok évi alapos gépészmérnöki gyakorlatom és
tapasztalatom következtében ajánlom magamat min-
denféle gépek- és villamos telepek, ide vágó terve-
zetek, szakértői vélemények, szakértői szemlék, költ
ségvetések, stb. jó, pontos és szakavatott kivitelére.

Tisztelettel

Bömches Oszkar

magánmérnök

Brassó, Kórház-utca 16, vagy Rókus utca 7.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120

(saját házában)

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főraktár: G. EITEL Brassó, Hosszu-utca 64.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak,
iparibánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszin-
tén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek,
melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző min-
tában kilonként 16 krtól tölfelé szállítanak és a mi a festék szintiztaságát és
tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Pünkösöd.

Pünkösdkor.

Irtá: Láng Jenő.

Ugy állok itt a zugó rengetegné,
Mint templom küszöbén az üldözött...
Ezernyi megtört vágygyal a szívemben,
Ezernyi bús emlékim között.
A sivatagben kóboroltam eddig,
S hol megpihenjek — árnyat nem lelek
Gyönyör felől álmodtam éjszakánként,
S ha jött a hajnal — búra ébredék.

A kelő nap pajzánkodó sugára
Virágra, fára csókokat vetit...
Majd lágy pacsirtadal zendül az ágon,
S az erdő fénynyel s dallal megtelik.
Minthogyha lelke vón a rengetegnek
Zsibongása fohászba olvadt...
S minthogyha sirna szent imája közben:
Ugy pergeti a gyöngyös harmatot.

Ily szépnek még nem láttam a virágot,
S ily büszkének sem még a lombos fát,
Pacsirtadal nem zengett soha szebben,
S nem hallék még ily fönséges imát.
És nincs erőm, hogy e szentélybe lépjek,
Hogy megzavarjam ez áhítatot.
Úde virágot gyilkolón letépjek
S elvonjam tőle lelkét: a napot.

És messziről vig társaság közelge,
Futva az árnyas rengeteg felé...
S a mint beléptek, elnémult az erdő,
A kis pacsirta dalát feledé.
Vádló zsibongás reszketett a mélyben,
A sok virágszál mind megremegett.
A templomot fölverte a tivornya —
És véget ért az — istentisztelet!...

Két pillanat.

Irtá: N. NAGY BÉLA.

Ott sétáltak a széles, árnyékos parkban.
A világos leányalak jóleső derűt árasztott maga körül. Egy darab enyhe fehérség volt a haragos-zöld komor lombzatok között. Esteledett; hűvös légáram suhant végig a levegőn. Ella kissé összeborzongott; gyorsabban ment tovább, mialatt odaszólt kíséreléshez:

— Ugy-e hűvös kezd lenni Sándor?

Doroghy Sándor kifejezéstelen szürke tekintete odatévedt a leányra; szófalan maradt. Elgondolkozott Ella mély, bensően reszkető hangján, a mely édesen izgató visszhangot keltett lelkében. Ime egy Isten-kegyelte teremtnény! Ezer meg ezer szájából otrombán, kellemetlenül hangzik az igazság és szellem bölcsesége, s ez a leány itt annyi érzést, annyi lelket önt abba a pár jelentéktelen szóba.

A leány várakozásteljesen nézett Sándorra, a ki most észrevette, hogy kérdést intéztek hozzá, a melyre felelni illik.

— Hűvös van, érezhetően hűvös — szólott a legmélyebb meggyőződés hangján; s hogy bebizonyítsa mennyire van igaza, tévedezve nézett körül, mintha a szemeivel látta volna a hőmérsék-változást. Azután tekintete ismét csak a leányon pihent meg; önfeledten nézte a kedves arcot, a melyet

a hullámos gesztenyebarna haj ingerlő keretbe foglalt.

Ella a szép leányok ellentmondást nem tűrő türelmetlenségével kiáltott fel:

— Ugy-e maga is érzi a hideget? Akkor hát miért nem segíti fel a kabátomat?

Doroghy Sándor kérdőleg nézett a leányra.

— A kabátját?

— Hiszen a kezében fogja!

A férfi meglepetve szemlélte a kabátot, a melyet bal kezében vitt; ismét beletekintett Ella sötét-barna szemeibe, hamarosan, bensően, mintha némán kérdezte volna:

— S ugyan kinek köszönhetem ezt az én bárgyuságomat?

A leány nem felelt semmit.

Csak a midőn már rajta volt a kabát, fordult feléje és kérdezte tőle elfogulatlan kedvességgel:

— Nos, nem vesz észre rajtam valami különösét?

Doroghy ránézett a mosolygó leányra és eszébe jutott, hogy ő ennek az arcznak minden vonását a lelkébe véste, hogy ennek a hangnak minden rezgését, árnyalatát el- leste; de eszébe jutott, hogy egyebet sem ért el; hogy egy pillanatra sem hallotta egy őszinte szavát, a melyet elnyomott csengő kacagása; eszébe jutott, hogy még semmit sem tudott kiolvasni a sötétbarna szempárból, a melynek mélyében rejlő igaz tekintet elfödte a hosszú selymes szempilla árnyéka.

— Semmi különösét sem veszek észre — felelt Doroghy határozatlanul.

— Hát az új kabátom? Azt maga persze semmibe sem veszi. Pedig milyen jól áll!

Öntelten nézett magán végig. Az új kabát valóban ügyes kis ruhadarab volt. A szövet sötét-szürke alapjáról élénken ragyogott fel a fekete gyöngyökkel kivarrott paszomány.

— Pompáson fest benne — bókolt Doroghy, a kinek kifejezéstelen arcza most még közönyösebbnek látszott.

— Ugy-e? Ezentul csak is ezt fogom viselni, a másikat a szögére akasztom. A régi már lejárt magától!

A sétány végére értek és visszafordultak. Ella meglepetve kiáltott fel.

— Vendégünk érkezett! Ott jön az atyámmal...

A lány atyja, egy alacsony termetű, örökké vidám tekintetű öreg ur. kivette szájából a pipát és külsejéhez sehogysem illő orrhagon mutatta be vendégét:

— Jean de Bedő. Jó barátom fia — tette hozzá magyarázatkép. A fiatal ember udvarias mosolylyal kapta le kalapját; a fekete fürtök hatásos rendetlenségben omlottak le homlokára. Doroghy határozatlan tekintetét most ritka erélyességgel szögezte a vendégre. Ugy rémlett előtte, mintha annak fekete szemeiben felragyogott volna valami különös fény; eszébe jutott a gyöngyös paszomány villogása.

Közönyös arccal szorított vele kezét. Szemei előtt azonban határozatlan ár-

nyak, változó körvonalú alakok tűntek fel, a melyek mintha közéje s Ella közé állottak volna. Behunyta szemeit, nem akart látni semmit, ... semmit.

S ekkor a messzeségben megcsendült egy hang, lágyan reszketőn, a melynek szívéhez szóló remegése megédesítette a halálos ítéletet:

— A régi már lejárt magától!

*

A mint az öreg meglátta, hogy leánya egyedül van a kertben (ritka eset volt) hamarosan félretette a pipát és lesietett hozzá.

Nem lehetett mondani, hogy valami nagyon kiméletes módon adta volna tudtára leányának apai elhatározását. A nyílt és rövid beszéd körülbelül így hangzott:

— A dolgot dülőre kell vinni; a fiuk folytonosan a nyakamra járnak. Válassz közülök.

Ella végigsimitott fehér homlokán, mintha nem hallott volna jól. Azonban csakhamar meggyőződött, hogy egész jól hallott és nem kevésbé nyíltan és röviden kérdezte:

— Ugyan kit válasszak?

— Abba én nem szólok bele — mondta az apa bölcs engedékenységgel. — Azt reád bízom. Itt van a mi Sándor szomszédunk; ez az egyik; s most, hogy barátom fia meglátogatott, itt van a másik is.

Azzal elhallgatott. Várta, hogy majd leánya mond valamit egyikről, vagy másiktól. Ella azonban nem szólt semmit. A mit most apja mondott, azt előbb is tudta; többet pedig most sem tudott.

Igy tehát hallgatott.

Az öreg elértette a hallgatást.

— Ma este megint itt lesz mind a kettő; hallgassál csak ide; van egy jó ötletem.

A leány kíváncsian nézett apjára, a kinek a régi időkben még csak a „jó ötletei“ maradtak meg.

— Meggyőződésed az, hogy ebben a fontos kérdésben egyes egyedül a te akaratod döntsön. Határozzál!

A kinek nevét először kiejtéd azt választottad férjednek. Persze ezt tudtára adom mind a kettőnek. Hiszen ugyis azért lebzselnek itten. ... Legalább majd össze fogják szedni az eszüket és élelmességüket. ...

— És ha hallgatnék?

— Akkor természetesen egyiket sem választod. Kényszer kizárva.

Ella büszke elégedettséggel mosolygott. Ez aztán egy felséges gondolat! Teljesen rábizni, csakis az ő szavától függővé tenni egy ily fontos, az egész életre kiható lépést. Oh, milyen derék, okos apja is van neki!

— Köszönöm apám! — kiáltott elragadtatva.

— Hja, az öregség még nem vert ki belőlem minden jó ötletet — szerénykedett az öreg távozóban.

A leány egyedül maradt; örömeiben végig keringőzött a kertben. Ő benne is volt valami az apja könnyelmű véréből.

— — — — —
Mialatt Doroghy Sándor kedvetlenül ment föl a veranda széles lépcsőjén, arra gondolt, hogy a természet elégszer vétkezett, a midőn a korhoz nem adta meg az értelmet.

Vagy talán a remekműveket alkotó mester megmagyarázhatatlan szeszélye tökéletlen torz alakokat is tud teremteni? Ime egy ember, a kit apának neveznek, egy őszhaju, zavaros lelkű gyermek, a ki megcsufolja a hosszú évek nyújtotta élet-tapasztalatot és azt mondja: egy pillanatra bizom leányom életét, boldogságát; egy pillanatra, a melyet azonban nem a megfontolt, kiforrt gondolatok sugallanak, hanem a melyet az elvakult mámor ostoba váratlan fordulata idéz fel.

Szegény, sajnálatraméltó korcs-teremtő, a ki nem képes elgondolni, hogy milyen rémesen óriási hatalom az a pillanat, hogy mily végtelenné növekedik az, ha megengedik megszületni.

Doroghy Sándor lesütött fővel ment föl a verandára; kezeit belemélyesztette szürke kabátja zsebeibe; félénken nézett körül, szinte bűnösnek érezte magát, hogy belement ebbe a hazug játékba, Minden egyes lépés, a mely közelebb vitte, nehezebbnek tűnt fel előtte s a midőn felért a repkénnyel befuttatott széles verandára, habozva állott meg. Valami hang a bensejében azt kiáltotta, hogy vissza. De ő nem mehetett vissza; előtte állott Ella. Doroghy rátekintett és érezte, hogy neki itt kell maradni. Körülnézett; a veranda egyik sarkában füstölt az öreg úr, a ki köszönését jelentős szemhunyorogatással fogadta.

Doroghy Sándor leült az egyik fonott kerti karos-székre; ma talán ügyetlenebb volt, mint valaha. Belevágta magát az öblös székbe, a melyben egészen elveszett és kifejezéstelen tekintetét figyelmesen körüljártatva a zöld repkénnyel befuttatott falakon, minden bevezetés nélkül elkezdte.

— Nem tudom — szólt a leányhoz fordulva — próbált-e már következtetni az emberek külső viselkedéséből, azoknak gondolataira és érzelmeire. S ha már meg is próbálta, még akkor se mondjon ítéletet, mert ezernél szabály, a mi egynél kivétel. Az indulatok, sőt épp a nagy és hatalmas indulatok, nem mindig tükröződnek vissza a külsőn. Mennyire igaza van George Sand-nak, a midőn Ralphe egy pillantásáról, egy szaváról se lehet megtudni, hogy mennyire szereti, mennyire imádja az ő eszményét. Ella! Nem az szeret, a ki sóhajtozik, nem az gyűlöl, a ki szemöldökeit összeránczolja és kezeit öklöbe szorítja, a mint illik és szokás. A lélek láthatatlan mélyén lappang a szenvedély s a szerelem rejtelmes világát csak a rokonlélek sejti meg az ő igaz benső ösztönével.

Elhallgatott; a leány rája nézett; talán kissé nagyon is soká pihentette szánakozó tekintetét a jelentéktelen szürkeruhás alakon, a ki ugyszólván eltűnt a nagy karos-székekben. Mialatt nézte, úgy mellesleg az is eszébe jutott, hogy ez az ember most beszélt is hozzá valószínűleg szép és okos dolgokat. Jó lesz majd egy kissé figyelni is.

Doroghy ránézett Ellára azután ismét vizsgálni kezdte a falak zöld repkényeit. Tovább akart beszélni.

Ebben a perczben megjelent Bedő János; előkelő állású fekete ruhát viselt; könnyedén meghajolt Ella előtt és egy óriási méretű tea-rózsa csokrot helyezett a kis asztalra.

Doroghy ijedten huzódott arrébb, mint ha mérges, fojtó gőzt leheltek volna ki a kellemes virágok puha levelei. Ella a váratlan meglepetést kísérő kissé zavart mosollyal hajolt előre és magába szivta az édes illatot. Olyan jól esett neki; szinte szeretett volna megittasodni tőle. Az öreg úr, a ki a

sarokban békésen pipázott, egyet dörögött; ez nála a meglepetést jelentette.

A kis társaságban csak egy ember maradt nyugodt: Bedő János, a ki a biztos győzelem hideg számításával vett elő egy miniatűr zsebnaptárt.

— E néhány szál rózsza azt hiszem alkalomszerű. E kis kalendárium szerint — mondá könnyed meghajlással — ma van Ella nagysád nevenapja.

És Ellának eszébe jutott, hogy sem Doroghy-nak, sem tulajdon édes apjának, de még neki magának sem támadt az a gondolata, hogy ma van a nevenapja. Megfeledkeztek róla, elsiklottak volna fölötte észrevétlenül, ha nincs itt ez a kedves, ez a derék Bedő János, a ki a szerető sziv odaadó gondosságával megemlékezett erről a napról is. Oh, kiderül ám, hogy ki érzi és ki hazudja az érzelmeiket! Vagy ugyan mi egyéb lenne az a kábító tea-rózsa illat mint egy végtelenül finom szerelmi vallomás?

Ella oly boldognak érezte magát e pillanatban. És csak egy szó... csak egy rövid szó kellett, hogy ezt a pillanatot megnyerje az egész életre.

Lázás sietséggel rebegte:

— Bedő ur köszönöm, nagyon köszönöm a figyelmét.

— Az öreg úr lecsapta a hosszú-száru pipát s a szép fehér tajték kegyetlenül tört darabokra a veranda színes kőkoczkáin; ennek azonban oda sem hederített; sietve ment a fiatal emberhez és elégedetten veregette meg vállát, mialatt e hirtelen viselkedéséhez éppenséggel nem illő orrhangon mondá.

— Jean gratulálok; az apád is ilyen volt!

Bedő János fekete szemei felragyogtak. Doroghy Sándor észrevette bennök azt a különös ragyogást; s azok a határozatlan árnyalakok bántó élességgel bontakoztak ki és vakmerően odaállottak közéje és Ella közé.

Doroghy Sándor észrevette, hogy a régi már valóban lejárt a magát!

Doroghy élete ettől fogva ismét oly céltalan volt, mint azelőtt, a mikor még nem ismer-te Ellát. Órákig elődöngött az utcákon reá-bámulva a járókelők arczára, mintha azoknak a lelkében akart volna olvasni. Pedig csak a saját lelkét akarta feledésbe ringatni.

Nincs haszontalanabb kísérlet, mint ha az ember ki akarja törölni az emlékeket, a melyeken úgy sem tud uralkodni. A vissza-emlékezést saját természete örökíti vagy semmisíti meg.

Doroghy Sándor nem tudott felejteni. Azonban megnyugtatta az a tudat, hogy Ella boldog. S a midőn erre gondolt, valami szelid merengés vett rajta erőt, a mely enyhítette a lemondás gyötrelmeit.

Egy nedves, ködös este ismét az utcákon kóborolt. A levegő nehéz és sűrű volt, a melyben helyenként ezüstszürke kör gyanánt tűnt elő a megvilágított köd-pára. A halvány tompa villám fény bágyadtan szűrődött le az utca kövezetére, a melynek sáros felülete olyan volt, mint egy megolvasztott fémtömeg, a mely apró egyenletes hullámmalzással hömpölyög tova.

Doroghy céltalanul járt föl és alá az utcákon; el-elnézte a siető embereket, a kik gyors lépteikkel valóságos lázbetegeknak tündek fel előtte. Gépiesen nézett mindent, a ragyogó czilindereket, a halvány arcú újságáros-gyermekeket, a szegények feltűrt kabát gallérját és a merészen fölemelt női ruhákat.

Lassu léptekkel épp át akart menni a másik oldalra, a midőn szembe jött vele Ella a férjével.

A fiatal asszony arcza szenvedően sápadt volt. Az egykor oly pajzán tekintetű szemekből szomorú mosoly csillant elő, a mely, nagy, fájdalmas csalódásról látszott panaszkodni. És ezt a néma, bánatos tekintetet nem látta, nem értette a férj, a ki közönyösen, rövidlátó elégedettséggel ment áldozata mellett.

Doroghy Sándor szürke szemei kissé falyolozottan pihentek meg a vele szembe jövő páron. Megtudta, hogy a kihimezett ábrándkép eltűnt a semmisségbe, hogy az a pillanat igazán nem volt egyéb, csak egy rövid pillanat. Igen! A tea-rózsák illata már régen elszállt a levegőben. Bedő ur lenyíratá az ábrándosan lehulló hajfürtöket; a mámor szerteoszlott és hosszú unalmas évek következtek ama pillanat után.

A férfi megállott és megfordult az előtte elmenő pár után; s a mint meglátta Ella összeesett alakját a szeme még homályosabb lett és a kezeit mélyebben dugta bele a kabátja zsebeibe.

De azért tovább ment és erőltetett figyelemmel nézte a járó-kelőket. Azonban a sok idegen közül senkit sem tudott kivenni; csak egyet látott tisztán, Ellát. a mint fáradt léptekkel vonszolja magát messze... messze... sokáig, esztendőig... egy pillanattá. A férfi megállott; a tekintete már egész zavaros volt; alig látott.

Gépiesen át akart menni a másik oldalra. Lassan, ugyan lassan ment, mialatt visszagondolt egy árnyékos parkra, a melynek sötét-zöld lombjai valamikor egy kis pajkos fehér tündérkét rejtettek titkos mélyükben. S az a kistündér oly szép volt és oly végtelenül bohó. Elment messzire... és nem tért többé vissza.

Doroghy Sándor körültekintett és észrevette, hogy a villanyos-vasút vágányán állott. Távolról bugva közeledett a kocsí. E hangok megragadták a figyelmét. A bugás folyton erősödött és megnyugtató gyönyörrel árasztotta el a férfi lelkét. A vonítás-szerű zaj csodálatos módon lecsöndesítette háborgó érzelmeit; arra gondolt hogy a zavaros láрма békéltető hallotti ének, a mely elbucszatja a szenvedéstől, az élettől. S ez is csak egy pillanat, egy röpke pillanat, épp o'y rövid mint... .

Doroghy Sándor megkönnyebbülve sóhajtott fel; a bugás közvetlen a füle mellett hallatszott.

... A kocsiról az utasok ijedten ugrottak le.

A kalauz váltig erősítette, hogy a sürrű ködtől három lépésre sem lehetett látni. Azzal is mentegetődzött, hogy a teljes gyorsasággal előrerohanó kocsit világos nappal sem lehetett volna ellenárammal megállítani...

A Villanyos.

Irta: FÖLDES IMRE.

Új villanyos volt. Csillogóra festett. Jó, engedelmes, hallgatott reám. Hisz ismertétek! Mit beszélek róla...? Ha jól emlékszem 600 volt a szám S a kis Julist hisz, láttátok ti sokszor Derék leány volt, karcsú... szép... bizony... De a nevét említeni, kimondom Az nekem — eh mit — borzalom, iszony...

Megcsalt. . . No láttam. . . Kétlitek ? . . .
De láttam
Tulajdon két látó szememmel én. . .
Ha néha dörén félre is beszélek
Azért okos vagyok: eszem helyén. . .
Megcsalt. Elég az hozzá. . . Mit meredtek ?
Mitingereltek ? Eh mit. Csönd legyen.
Megcsalt. . . Igen, ott künn a hűs berekben
Hol dolgozott a szép szőlőhegyen.

Másnap korán a 600-asra szálltam,
Megindítottam, zúgott a kerék. . .
Szilaj tűzével ugrándozva, nyargalt.
Én a kocsimra rá sem ösmerék.
Már két órája jártam össze-vissza.
Már majdnem föl váltásra jött a sor,
Midőn Julist láttam meg véle-véle. . .
Táncolt, kerengett az egész faszor.

A puttonyuk szőlővel rakva, színig
Az egyik sorról másra futnak át. . .
A sínhez érnek. . . Mit meredtek úgy el. . .
Kacagjatok ! Nohát ! Az angyalát !
A sínhez érnek. . . s im a villanyos most
Rohanni kezd el, zúdul, száll vadul ;
Csak károg lassan, csöndben vészthozóan
S a két halott már ott feküdt alul. . .

Nem én vezettem. . . Úgy rohant magától. . .
Hisz fölmentettek. Istenemre, Nem. . .
Nem én vezettem. . . Ördög szállt beléje. . .
Mit néztek úgy ? ! Eh, tiszta a nevem,
Mint Julis-é, kinek lemosta vére —
S a föld beitta, rút gyalázatát. . .
Most ispotályba, vagy hová jutottam.
S a villanyos ? Megugrott — a galád. . .

A cica.

— Irta H. HAVASI ALBIN. —

Cica ma újból érthetetlenül sokat kacagott s kacagásával ingerültté tévé Fülöp urat. Pedig Fülöp ur áldott ember, kit főbenjáró bűn haragra gerjeszteni s éppen Cica az, kinek nem szokása a nevetés, így annál fölfoghatatlanabb mai viselkedése. Ma Fülöp ur ötvenedik születésnapjára ünnepének örvendezne, ha Cica a kacajokkal előle el nem orozta volna s így a jubileumon Fülöp ur számára csak a méreg maradt meg. Ő szerfölött tudott boszszankodni az oktan vigságon s egyre méltatlankodott:

— Ej, Cicus, ej, illetlen vagy. És éppen máma.

Cica, ki egyébként Ila névre hallgatott, mosolygott a feddő szavak nyomán és sokat és nagyokat pukkedlizett. Bájosan, kecsesen, már a mint a jónevelésű cicákhoz illik. Valóban pompás tudott lenni, haragüző, édes ez a szőke csöppség, a hogy libbent-lebbent a bácsi előtt, félmosolygón, hízegőn. Természetesen Fülöp ur adta a duzzogót, dacoskodott és ellentállt. Mindössze négy-öt minutáig. Akkor a vasérc szive vajpuha lőn. Ránézett Ilára, nagy, rettentő komolysággal — az ötvenéves jubileum ünnepiességéhez mértén és elmosolyogta magát. Cica akarta is s tudta, hogy — engesztelődik. Folytatta a hódolást, hajlongott kecses, ingerlőn mosolygott és dorombolt hozzá.

Végtére is Fülöp ur beadta a derekát. A bácsi áldott jó ember, nem képes a hosszas duzzogásra és ugyan Cica kit ne bájolta el? Mondom, a bácsi alábbhagyott a haragtartással, hirtelen felmosolygott s ugyanabban a minutában felkapta Cicát magasra és össze-vissza csókolta.

Igy lőn szent a béke máma, midőn Fülöp ur megérte az öt X-et.

Mondtam, hogy egyébként Ilának nem szokása a nevetés. Ő bájos hölgy, de átlagosan komoly, szóvalan; különösen azóta, hogy Fülöp ur kijelentette neki, hogy lévén nagy leány, immár szabad regényeket olvasnia. A kurta szoknyát fölcserélte hosszúval és olvasta a nagy költőket, csaknem fálta, olvasta azokat különösen, kik csuda-szép történeteket adnak a fiatal leányokról. Később már szívesen böngészte a fiatal urakról szóló részleteket is, még később arra a konkluzióra jutott, hogy e két nemet a szerelem vagy az élet egygyé fűzi s így okvetlenül kettesben szép a világ. Persze, akkor már a leányalmok terére lépett. Már akkor tudta, vagy érezte, hogy neki is van másik dióhéja. Édes rigmusokat, bájos, pezsgető dolgokat olvasott a mindenható szerelemtől s ah! a Cica ábrándokat szövögetett; maga előtt látott térdelni egy trubadurt, szépen fésült hajjal, fekete szemekkel, magas fehér gallérral s oly boldognak képzelte el magát, a modern várkisasszonyt. És a lovag is hatásosan kérde tőle:

— Szeretsz ?

És a Cica oda áll a tükör elé, pózol és úgy mondja:

— Szeretlek.

Ezek az apró dolgok mostanság gyakran előadódhatnak, hiszen idő is van rá és körülbelül jussa is van hozzá.

Egyébként Cica életében ez ideig vajmi kevés érdekesség rejtőzött. Nagyobb hatású emóciót tán szülői halála okozhattak volna. de akkor még ő nagyon is kis cica volt. Akkurátosan olyan, mert nyávogott és pici, husos karjával és tömzsi lábával játszadozott szüntelen és gyakran, igen gyakran sirt. Egy darabig a rokonoknál hányódott, tevődött, aztán még mint nagyon apró jószág került Fülöp urhoz. Ennél a momentumnál tán van egy kis romantika. Néth Fülöp porban játszva találta őt, lekváros kenyeret majszólva, bekent maszatos pofácskával és igen siralmas, szűkkeblű öltözkében. És Néth felismerte a másodlagos helyen termett aranyat. A megszerzése nem sokba került. Az árvák olcsóbbak a rabszolgánál.

Es tessék most végig tekinteni Ila bábán. Pompázik, illatozik ő, mint a „gloire du Dijon“-rózsa; ékes, bájos, igéző, mint magnolia és a hajától le a kicsiny talpáig minden darabjáról kötetnyi verset lehetne elkövetni. Hát látott-e valaképp olyan haját, a minő az Ila haja ? Olyan szemet, a minő az Ila szeme ? Olyan termetet, a minő az Ila termete ? Ó, ez nem is helyén való kérdés. Ila tökély az emberi esztétikában. És nemcsak a bámulóknak, de Fülöp urnak is ez az erős, szent meggyőződése.

Akkor pedig bátran mondhatni — punktum.

És Cica csak olvasta a nagy költőket. A modernnek nem igen imponáltak neki — nagyon durvák — panaszkodott Fülöp urnak. És Fülöp ur helybenhagyta, — igaz! mert tudni kell, hogy Ila kényes baba. Az öreg Berta engedékenységgben nevelte s Fülöp egy csöppet sem igyekezett azt helyrehozni. Ila az ur a háznál és Ilának mindent szabad. A mit a kedvenc akar, jól van akarva, a mit Cica csinál, jól van csinálva. Azért mondom, Ila kényes, de a bácsi is tudja mit csinál. A baba egy csöppet sem élt vissza a jóakarattal, meg a szabadsággal, csak néha, néha, — éppen mint máma — különködik, szeszélyeskedik.

És Néth Fülöp hiába kereste ennek okát. Kezdetben a regényeknek tulajdonított

ta. Aztán már egyebeket gondolt. A fejtorések végén aztán az a határozat jegecesedett ki, hogy biz semmit sem tud. Azaz hogy a kacagás oka rejtély maradt.

S a hogy ülne, gondolkozna Fülöp ur, egyszerre két meztlen, gombölyű kar fonódik a nyaka köré. Valósággal megijedt a puhaságtól, meg a melegtől. Aztán elmosolyodott.

Ila volt és továbbra is ott maradt Néth ur nyakán, ölelve, csókolva őt.

* * *

Tíz perccel később, ugyanott.

Ila: Fülöp bácsi!

Néth ur: Mi az, Cica?

Ila: (Hallgat.)

A bácsi: No, baba, no!

Ila: (Újból hallgat, de fejét félrefordítja, mint a fecske, simogatja a bácsi állát; ajkán félmosolygás, mintha szólni akarna.)

Néth: Ej, Cicus! Beszélj! Kell valami, kell, ugye?

Ila: (Igent int.)

Néth: Kell, kell. (Ingatja fejét.) De hát mi legyen az, mi a Cica vágya? (Ránéz kérdőleg. Gondolkozik.) Ruha? Brokát, selyem japán, moll? . . .

Ila: (Kissé affektálva) Ó, dehogy, édes bácsi.

Néth: Kalap, sapka? Egérnyi fehér cipő?

Ila: (Nemet int)

Néth: Nyakék talán? vagy egy olyan ici-pici óra, a minőt a Haller-lánynál láttál?

Ila: (fejrázva): Nem.

Néth: (Gondolkozik.) Sem ez, sem az. Mi lehet voltaképp. (Hallgat és Ilára néz.) Csak talán nem — baba?

Ila: Ó, bácsi. Ugyan, bácsi!

Néth: Hát mi legyen az, Cica?

Ila: (Tovább simogaja a bácsit, meg is öleli, meg is csókolja és kérő hangon szól.) Hát nem is ruha, nem is óra, de . . . (haboz) de, ugye, nem haragszik érte (megcsókolja) ha elárulom? . . . Ugye . . .

Néth: Dehogy haragszom, édes lányom. Dehogy.

Ila: Nem, nem mondom. Nagyon megszidna érette, akárhogy is tiltakozik most.

Néth: Ostobáskodol, Cica.

Ila: Nem, nem. (Hirtelen.) Különböen olyan órát szeretnék, a minő a Haller Terkéé.

Néth (sokáig nézvéen Ilát): Hazudsz Ila. Nem óra kell neked.

Ila: Nem hazudok!

Néth: Hazudsz, hazudsz!

Ila: Hazudok. De az igazat nem mondom.

Néth: Látod, Cicus, mily bohó vagy. Talán a regényekben olvastál valamit, mi oly nagy vágyat keltett?

Ila: (Szégyenkezve, arcát eltakarja.) Ó, nem! De annak kell, muszáj lenni, mert beteg leszek, meghalok. (Könyezik.) Nem tehetek róla, szavamra. Igazán nem tehetek róla. Istenem . . . (Sir.) Ugye nem haragszik Fülöp bácsi? . . .

Néth: Dehogy is haragszom, babuskám. Csak beszélj, Cicanak nem lesz bántódása. (Simogatja.)

Ila: Nem, nem lehet. Kiűz, elátkoz, ha kimondom. Ne haragudjon rám, nem kérhetem. (Kezet csókol és menni készül szobájába.)

Néth: Cica!

Ila: Parancsol, bácsi?!

Néth: Jer közelebb. Mi a célod azzal az oktondi titkolózással? A pokolra küldöd

az embert véle. Beszélj. A mit megadhatok, megadok, csak halljam a kérelmet. A mai nap emlékére adom.

Ila: (Fellelkesül.) Hát megadja?

Néth: Meg!

Ila: És nem haragszik?

Néth: Nem.

Ila: Ó, édes Fülöp bácsi, drága Fülöp bácsi. Milyen jó ember! (Az ölébe ül, hízlel, simogatja, csókolgatja.) Szerfölött jó... Istenem!... Hát igen... Tegnap, a hogy mentünk Bertával... Bertával mentünk a köruton... igen... nem tudom melyik köruton, de mentünk és a hogy... Jaj! nem tudom... Nem tehetek róla, Istenemre, nem vagyok oka... (Zokogás fogja el.) Szeretem őt, pedig nem akarom szeretni. (Hatalmasan sir.)

Igy világos lőn minden. Fülöp ur előtt nagy feladat állott. Ila aggasztó betegségben szenved, okvetlen orvoslásra van szükség. Az első percben meghökkent és lehetetlennek hitte, hogy a Cica beszél így, de a könnyei meglágyították és meggyőződtek az igazságról. A harag és felháborodás kitörés nélkül ült el lelkében és már ő vigasztalta siró jószágát.

— No, cica, no. Minek a sirás. Szeretted, hát szeretted. Csak ő is szeressen. Akkor nincs baj... De minek szeretted; mondd, baba, minek?

És az ő szeme is nedves lett.

— Fölneveltelek ilyen gyönyörűséggé és most egy fickó, egy jött-ment kiragadjon a karjaimból? Ó, cicus! Nagyon rossz vagy; igen haragszom rád. Szerfölött neheztelek. De akkor Ila újból cica lőn, hízlelő, doromboló cica, ellenállhatatlan és Fülöp ma kettős ünnepet ült, valóban örvendezve.

Sorsfordulat.

Irtá: Szele Béla.

Nem szállok harcba végzetemmel,
Mely eddig rútul bánt velem;
Nem átkozom a sors szeszélyét,
Mely üldözött mind szüntelen;
Panaszra nem nyitom meg ajkam,
Csak áldó szó fakad azon,
Hiszen mióta birlak téged:
Boldog vagyok nagyon... nagyon!

A fényes mennybolt száll le hozzám,
Ha rám sugárzik két szemed,
Ég s töldnek minden üdvössége,
Felém ha nyujtod kis kezéd;
S ha szóra nyilik édes ajkad,
S reményt fakaszt bűvös szavad:
A kétség rémes éjszakáján
Derűs, piros hajnal hasad...

Rút hálátlanság vón' hát tőlem
Panaszkodnom a multakért,
Mikor most im a végzet végre
Benned kárpótlást nyujt azért.
Nem is nyilik panaszra ajkam,
Csak áldó szó fakad azon,
Hiszen mióta birlak téged:
Boldog vagyok nagyon... nagyon!

Anikóhoz.

— Irtá: DÁVIDOVITS MARGIT. —

... „Mikor elbucsúztunk, s én kimentem a nagy világba, megfogadtuk egymásnak, hogy nem irunk, nem csevegünk levél-

ben sem egymással, addig, amig mint híres ember haza nem térek szülőfalumba, hozzád, Anuskám, édes szentem! Szegény anyámnak majd a szíve szakadt meg, amikor elbocsátotta egyetlen fiát, reménységét, az egyetlen, a legkisebbet, aki megmaradt az öt közül. De nem hagytam egyedül. Te voltál mellette, hűséges gyámolítója vigasztalan magányában, te édes, te jó, ki úgy szeretted őt, mintha édes anyád volna. Megtartottuk fogadalmunkat hat hosszú éven át. Ha most elgondolom, hogy hat évig nem láttalak, nem hallottam hangodat, úgy érzem, olyan áldozatot hoztam, melyért nem kárpótolhat semmi, semmi.

De most már elmúlt! Itt-ott az édes anyámnak írott levelekből tudtad meg életem folyását... mit tudtok ti, szeretteim, ott az erdélyi csöndes falucskában? Mert tudd meg, édes Annám, hogy mindaz, amit hat hosszú éven át édes anyámnak életem folyásáról összeírtam, nem volt egyéb, mint egy nagy hazugság! Igen, hazugság!... De keservesen esett nekem, hogy hazudnom kellett jóllétről, haladásról, elismerésről, hírnévről... és azok az ujjongó, boldogságtól sugárzó levelek, melyek a szívem hasogatták: „Boldog vagyok, lelkem édes fia, hát annyira ismernek, szeretnek abban a nagy városban és Anikó mindig csak azt hajtogatja, elfelejt majd engem a szép, cifraruhas asszonyok között, én meg vigasztalom: Nem olyan ám az én Károlyom! De aztán gondolj reánk sokat, édes fiam és el ne feledd azt az édes jó gyermeket, Annát...“ Én édes Anikóm, hogy én téged elfelejthetnék!... Mikor összekuporgatott pénzecskémme elhagytam falumat, hogy a fővárosba menjek, gyermek voltál még Anikóm, alig tizenhat éves. A tehetség tombolt bennem, nem hagytam nyugodni! Híres festő akartam lenni; ez volt az én bálványképem, ábrándom, álmom! Két évet töltöttem a fővárosban. Ekkor kezdődött az én nagy hazugságom! Azt irtam anyámnak, hogy jó dolgom van, a mesteriskolába járok szorgalmasan, mestereim nagy jövőt jósolnak, dicsérik szorgalmamat, tehetségemet!... Ez mind igaz volt. Azt is irtam, hogy szabad időmben tanítok festeni, rajzolni és keresményemből, ha nem is urasan, de gond nélkül megélhetek. Gond nélkül?... kényelmesen! Elhiszed-e nekem, édes szentem, hogy többet éheztem, mint ettem? Hányszor fektüdtem le üres gyomorral, hideg szobában. Büszke voltam, nem akartam könyörögni, koldulni egy kis támogatásért, segítségért nagy uraknál, mint sok pályatársam tette... inkább éheztem...

Elmúlt valahogy az a nyomoruságos két esztendő is; fiatalságom, vasakaratom és erős egészségem voltak hűséges társaim, akiknek segítségével valahogy csak kibírtam ezt a sok nyomoruságot...

Valamelyik napon azt mondta mestere: „Fiatal ember, ön itthon már nem tanulhat; tehetsége és szorgalma révén az elsők közé emelkedhetik, de tanulnia kell, sokat tanulnia! Meg kell ismernie a világot, a külföldet. Menjen ki Párisba, tanulmányozza a műremekeket és ami a fő, tanuljon a legujabb francia mesterektől!“ Keserű válasz lebegett ajkamon, kimenni Párisba? de mikor oly szegény vagyok, hogy alig jut a mindennapra? Lehajtottam fejemet és némán kimentem a teremből. Ekkor segítségemre jött a szerencse. Néhány forintért eladtam egy bájos kis tanulmányfejet — mint később hallottam tiszteres árát nyerte

rajta a kereskedő — és ekkor irtam anyámnak, hogy csinos kis összeget takarítottam meg e két év alatt és most megyek ki Párisba.

Mikor Párisba megérkeztem, éppen öt frt. volt a zsebemben. Azt hiszed, kétségbeestem? Nem, kis Anikóm! Biztam a jó szerencsében. A jó szerencse nem is váratott magára, megjelent egy festőtársam személyében, aki elvitt magával haza. Nyomoruságos kis padlás-szobában lakott, amely azontul az én otthonom is lett. André barátom gazdag volt, 50 frankot keresett havonta. Kitűnő foglalkozása volt szabad idejében! Teheneket, kifliket és borosüvegeket festegetett egy — czimfestőnek. Megosztotta mindenét velem. Szorgalmasan járogattam a képtárakba és készítettem másolatokat a remekművekről, amelyeket aztán potom áron kellett a műkereskedőknek eladogatnom. Hónapok mulva egy híres mesternek a kezébe került egy ilyen másolatom. A festési módorom annyira megtetszett neki, hogy díjtalanul felvett iskolájába. És ekkor elkezdtem tanulni fáradhallanul, vasszorgalommal, közbe-közbe pedig álmodoztam fényes jövőről, hírnévről, boldogságról és — rólad, Annám; — és irtam haza a boldogságtól áradó leveleket, hideg szobában, üres gyomorral! Leírtam a fényes estélyeket, melyekre hivatalos voltam és melyeket otthon mulattam át fagyos szobáskánkban — barátommal. Írtam főrangú barátaimról, a színházi előadásokról, gémberedett ujjakkal, amikor nem tudtam, hogy lesz-e holnap kenyérünk? Ti ezt mind elhittétek nekem, ti édesek, ti jók és örültetek sikereimnek...

Aztán jött egy nap, amikor nem tudtam felkelni ágyamból, tüdőgyulladásba estem. Kínos éjeket virrasztott át ágyam mellett hű barátom André. Iszonyuan szenvedtem. Lázás álmaimban egyre azt hörögtem, hogy a sok keserűség, bánat nehezedt rá mellemre, az fojtogat, marcangol. Aztán felgyógyultam — mikor először a tükröbe néztem, megijedtem önmagamtól. Kisértet bámult reám a tükröből! Lassan visszanyertem erőmet és ekkor eltökéltem, hogy lefestelek téged, úgy, amint utóljára láttalak, aranyos, szőke hajad kibomolva omlott vállaidra és te néztél utánam a kis ablakon, amint eltávoztam messze idegenbe.

A lelkeimmel festettem képedet! Beleöntöttem ebbe a képbe mindent, ami bennem élt, lázongott. Az álmaimat, a vágyakozásomat utánad, a szerelmemet. Amikor a kép elkészült, leborultam előtte! Elvittem a mesteremhez... megnézte és azt mondta, így nem festettem még soha. Ez a poezisnak, a harmatozó üde ifjúságnak a himnusza...

Aztán kiállították a képedet a Salonban és az arany díszérmet feltűzték a mellemre... én voltam egy napig Páris hőse. Most már csakugyan híres ember vagyok, a a képeimet csak úgy kapkodják.

Hírnév, dicsőség, aranyos álmaim, mind-mind valóra váltak... A legelső palotákban tárt károkka várnak... Most hazajövök... utban vagyok kis falucskám felé...

Dobd el azt a levelet édes... itt álllok mögötted már jó ideje és nézem, mint olvasod soraimat... Adj egy csókot, Anikém, édes szentem. Itthon vagyok!

